

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

ק.

עין משפט
גד מצוה

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יו יז יח יט כ כג כד כה כז כח כט ל
מאת פנים הלכה פי
קט"ט י"ד פי כה ספק
ז:

רבינו גרשום

דקא דקא נמי דמתיריהו
אחא מיוסף יהודה דכתיב
פוטאל. מלא שני פוטאל
דפוטו משפט תתי מיוסף
ומיתרו. ואית דמפקי מכות
דמשפט תתי: מאי היא
דקא? ליה לאתוי לוי מי
הבויא? הלוים ומה אתה
עושה בזה ומה לך מה
כלומר כולי האי למי
להו למישאל בתרא סני
אלא לאו הכי קאמרי ליה
דכו: נשט. ספר פשוט:
מינה. לאתוי לוי: ע"כ
אלא הואיל דלא האי לירות

אלא אי אבוא דאמיה מיוסף אמה דאמיה ביתרו. ואית א"כ היאך
פנחס בן טוויב טפי מיהונתן שהרי אימיה דאמיה דפנחס
מיתרו אמיה כי היכי דאמיה דאבוא דיהונתן מיתרו אמיה וי"ל משום
שהונתן היה מלך האב שהיה אביו בן בת יתרו ופנחס מלך האם:
נשוא נבילתא גרסין בערוך והו
כמו פשוט כי היאך דחלק
(פסדרין דף ק:) לא מטעם גילדנא
מאניה דלא לילי משניה לחבלא פירוש
דג שמו גילדנא אל תחמיל לפשטו
מאזנו פן ילך העור לאכבוד וע"ג
דהתם נטוש והכא נטוט רוב פעמים
מתחלפין האותיות בענין זה כמו
(פסחים דף ל:) אין טשין המתור באליה
דכו כמו אין טשין כמו וטח את הבית
ומתרגם כיוצא בזה וישונו ית ציחא
(ויקרא טו:) ואלא תיבא כהנא אנה.
מפר"ם ולא תימנא אי רב כהנא שאני
משבו ולא מפני שהיה כהן בללו וליכא
הוה כדאמרין בהזרוע (פולין דף קג.
ושם ד"ה רב) רב כהנא הוה אלל
בשילא אשמו ובפי' אלו עוברין (פסחים
דף מט. ושם) אמר רב כהנא אי לאו
דנסיי כהננא לא גללי אמרו לו
תלמידי והא למקום תורה גלית אמר
להו לא גללי דגללו אינשי שגלה ע"י
דשמטיה לקועיה דהואו גברא קו.
מפר"ם היה"א דערי פסחים דף קו.
(ושם) לא תדור כמתא דרשא אסי
כלומר שאתה בענינא שהיה רשע
שמך רב אסי שלא תמכנל מחמת
לרבי גברא ולא כמו שפירש רבינו
שמואל דרשא אסי רופא:
ושבוואל בן גרשה בן משה.
ה"ג משה שאין לקרואו
על שם משה שהרי כבר שם כל
לבו ויש דגרסא בן משה ועממא לפי
שחור לקולו דפ"ה:

מעמא דאין לו בן הא יש לו בן
[בן] קודם. נראה לנשדאן
דכל הסויוא אליבא דמ"ד שלא כדריין
כמיני מדפריך רב פפא בתר הכי
(ו'ולמ"ד כסדרן כמיני ואימא אי

איכא בן) למה יש לנו לשנות קראי מבי היכי דכמיני ועוד דקאמר
ליה אביי אלתרין קרא לאשמועינן דמתן דלית ליה אלא וכו' ופי'ה
ואמאי כתיב וכן אין לו והעברתם את נחלתם ששמוק ולשמוק מיניה
והכי אינשי למכתב איש כי ימות חרע אין לו וגו' ואי אליבא דמ"ד
דכסדרן כמיני היכי נשמוק קרא ולא ליכתוב והעברתם את נחלתם
לכחו הא אלתרין למידרש במקום בת אמה מעביר נחלה מן האב
ולכא למימר דאביי דייק מדלא כתיב ואיש כי ימות והעברתם את
נחלתם לבתו דא"כ מאי פריך דלמלא קמ"ל דבת נמי בת ירושה היא
דמ"ם הכי הוה מצי למכתב ולא ליכתוב וכן אין לו אלא ודאי אליבא
דמ"ד שלא כסדרן כמיני אמיה דלדרייה לא אלתרין והעברתם
אג"ג דמוקי והעברתם לדריי שאין לך מעביר נחלה בו' אין זה
צורך שום דרשה ולא אשמועינן שום מידוש אלא דלגבי בת שייך לשון
העברה ור"י אומר דאפילו למ"ד דכסדרן כמיני אמיה ואביי דריש
מדלא כתיב איש כי ימות והעברתם את נחלתם לבתו דהוה מצי
למידרש במקום בן אמה מעביר נחלה מן האב כו' והוה דיענין
דכן ונת שין הואיל ומצינו במקום אחר שהיא בת ירושה:
ודלמלא

מאן

אלא אי אבוא דאמיה מיוסף אמה דאמיה ביתרו. ואית א"כ היאך
פנחס בן טוויב טפי מיהונתן שהרי אימיה דאמיה דפנחס
מיתרו אמיה כי היכי דאמיה דאבוא דיהונתן מיתרו אמיה וי"ל משום
שהונתן היה מלך האב שהיה אביו בן בת יתרו ופנחס מלך האם:
נשוא נבילתא גרסין בערוך והו
כמו פשוט כי היאך דחלק
(פסדרין דף ק:) לא מטעם גילדנא
מאניה דלא לילי משניה לחבלא פירוש
דג שמו גילדנא אל תחמיל לפשטו
מאזנו פן ילך העור לאכבוד וע"ג
דהתם נטוש והכא נטוט רוב פעמים
מתחלפין האותיות בענין זה כמו
(פסחים דף ל:) אין טשין המתור באליה
דכו כמו אין טשין כמו וטח את הבית
ומתרגם כיוצא בזה וישונו ית ציחא
(ויקרא טו:) ואלא תיבא כהנא אנה.
מפר"ם ולא תימנא אי רב כהנא שאני
משבו ולא מפני שהיה כהן בללו וליכא
הוה כדאמרין בהזרוע (פולין דף קג.
ושם ד"ה רב) רב כהנא הוה אלל
בשילא אשמו ובפי' אלו עוברין (פסחים
דף מט. ושם) אמר רב כהנא אי לאו
דנסיי כהננא לא גללי אמרו לו
תלמידי והא למקום תורה גלית אמר
להו לא גללי דגללו אינשי שגלה ע"י
דשמטיה לקועיה דהואו גברא קו.
מפר"ם היה"א דערי פסחים דף קו.
(ושם) לא תדור כמתא דרשא אסי
כלומר שאתה בענינא שהיה רשע
שמך רב אסי שלא תמכנל מחמת
לרבי גברא ולא כמו שפירש רבינו
שמואל דרשא אסי רופא:
ושבוואל בן גרשה בן משה.
ה"ג משה שאין לקרואו
על שם משה שהרי כבר שם כל
לבו ויש דגרסא בן משה ועממא לפי
שחור לקולו דפ"ה:
מעמא דאין לו בן הא יש לו בן
[בן] קודם. נראה לנשדאן
דכל הסויוא אליבא דמ"ד שלא כדריין
כמיני מדפריך רב פפא בתר הכי
(ו'ולמ"ד כסדרן כמיני ואימא אי

איכא בן) למה יש לנו לשנות קראי מבי היכי דכמיני ועוד דקאמר
ליה אביי אלתרין קרא לאשמועינן דמתן דלית ליה אלא וכו' ופי'ה
ואמאי כתיב וכן אין לו והעברתם את נחלתם ששמוק ולשמוק מיניה
והכי אינשי למכתב איש כי ימות חרע אין לו וגו' ואי אליבא דמ"ד
דכסדרן כמיני היכי נשמוק קרא ולא ליכתוב והעברתם את נחלתם
לכחו הא אלתרין למידרש במקום בת אמה מעביר נחלה מן האב
ולכא למימר דאביי דייק מדלא כתיב ואיש כי ימות והעברתם את
נחלתם לבתו דא"כ מאי פריך דלמלא קמ"ל דבת נמי בת ירושה היא
דמ"ם הכי הוה מצי למכתב ולא ליכתוב וכן אין לו אלא ודאי אליבא
דמ"ד שלא כסדרן כמיני אמיה דלדרייה לא אלתרין והעברתם
אג"ג דמוקי והעברתם לדריי שאין לך מעביר נחלה בו' אין זה
צורך שום דרשה ולא אשמועינן שום מידוש אלא דלגבי בת שייך לשון
העברה ור"י אומר דאפילו למ"ד דכסדרן כמיני אמיה ואביי דריש
מדלא כתיב איש כי ימות והעברתם את נחלתם לבתו דהוה מצי
למידרש במקום בן אמה מעביר נחלה מן האב כו' והוה דיענין
דכן ונת שין הואיל ומצינו במקום אחר שהיא בת ירושה:
ודלמלא

אלא אי אבוא דאמיה מיוסף אמה דאמיה ביתרו. ואית א"כ היאך
פנחס בן טוויב טפי מיהונתן שהרי אימיה דאמיה דפנחס
מיתרו אמיה כי היכי דאמיה דאבוא דיהונתן מיתרו אמיה וי"ל משום
שהונתן היה מלך האב שהיה אביו בן בת יתרו ופנחס מלך האם:
נשוא נבילתא גרסין בערוך והו
כמו פשוט כי היאך דחלק
(פסדרין דף ק:) לא מטעם גילדנא
מאניה דלא לילי משניה לחבלא פירוש
דג שמו גילדנא אל תחמיל לפשטו
מאזנו פן ילך העור לאכבוד וע"ג
דהתם נטוש והכא נטוט רוב פעמים
מתחלפין האותיות בענין זה כמו
(פסחים דף ל:) אין טשין המתור באליה
דכו כמו אין טשין כמו וטח את הבית
ומתרגם כיוצא בזה וישונו ית ציחא
(ויקרא טו:) ואלא תיבא כהנא אנה.
מפר"ם ולא תימנא אי רב כהנא שאני
משבו ולא מפני שהיה כהן בללו וליכא
הוה כדאמרין בהזרוע (פולין דף קג.
ושם ד"ה רב) רב כהנא הוה אלל
בשילא אשמו ובפי' אלו עוברין (פסחים
דף מט. ושם) אמר רב כהנא אי לאו
דנסיי כהננא לא גללי אמרו לו
תלמידי והא למקום תורה גלית אמר
להו לא גללי דגללו אינשי שגלה ע"י
דשמטיה לקועיה דהואו גברא קו.
מפר"ם היה"א דערי פסחים דף קו.
(ושם) לא תדור כמתא דרשא אסי
כלומר שאתה בענינא שהיה רשע
שמך רב אסי שלא תמכנל מחמת
לרבי גברא ולא כמו שפירש רבינו
שמואל דרשא אסי רופא:
ושבוואל בן גרשה בן משה.
ה"ג משה שאין לקרואו
על שם משה שהרי כבר שם כל
לבו ויש דגרסא בן משה ועממא לפי
שחור לקולו דפ"ה:

מעמא דאין לו בן הא יש לו בן
[בן] קודם. נראה לנשדאן
דכל הסויוא אליבא דמ"ד שלא כדריין
כמיני מדפריך רב פפא בתר הכי
(ו'ולמ"ד כסדרן כמיני ואימא אי

(א) ומ"ק פוטאל פטי י"ד
(ב) ג"ל שם ויאמרו לו
(ג) כס"ח: סו"ה: דף ספחים
(ד) ק"ב ג"ש: ט"ו: לא ג"י הוסי'
(ה) ג"ל נשואו: (ו) נכל הממונים
לחם משה: (ז) ה"ה
(ח) כס"ח: סו"ה: יוסף
(ט) נשואו פוטאל פטי י"ד
(י) ג"ל יוסף ויאמרו לו
לחם בן יוסף דכס"ח סו"ה:

- 1 ויקח אהרן את אלישבע
בת עמינדב אשת נחשון
לו לאשה ותלך לו את גרב
ואת אבדיא את אלעזר
והא אבדיא: שבת ו' כג
2 ויקח עם בית מידב
הדומה הדין את קול דבני
הדין הדין עם ויאמרו לו
מי הביאך הלל תתן אמה
עשה בך מה לך מה
ספחים י"ז ג
3 ויאמר אהרן אל הקרב הילל
של נעליך מעל גרבך כי
הקוסם אשר אתה עומד
עלי' אדמת קדש הוא:
ספחים י"ז ה
4 ויאמר אהרן ה' מה זה
ביך ויאמר מלך ה' מה זה
ספחים י"ז ד
5 ואתה פה עמד עמי
ואבדתי אלקך את כל
הצדקה והצדקה
הדומשמים אשר תלמדם
ועשו בארץ אשר אנכי נטון
להם לירשתי:

הנהגות הב"ח
(א) רשב"ם ד"ה יוסף וכו'
בלחוד תפס שם:
(ב) ד"ה ד"ה ג' ולא וכו' ואית
גרסי: מ"י:

מוקף רש"י
פשוט נבילתא. הפט
עברה (פסחים ק"ג) פטו
ערה ככר ורשב"ם ס"ט.